

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Landstinget. № 165.

53de Møde.

Løverdagen den 27de April

(Forts.)

Trefchow (fortsat): Det er dog vistnok en Sandhed, at der kan være forskellige Grunde, som gjøre det temmelig usikkert at bestemme Værdien af Bøndergodset efter hvad det har indbragt i et saadant Antal Aar, som Udvalget har meent, nemlig 20 Aar, idet Forslagsstilleren allerede ved foregaaende Behandling af Sagen har gjort opmærksom paa, at to forskellige Omstændigheder have kunnet motivere Besidderen eller Besidderne af saadanne Eiendomme til at tage mindre Indfæstning og mindre Långilde, end de vedkommende Bønder egentlig burde i Forhold til Eiendommens Værdi, naar der alene toges Hensyn dertil, have at udrede, og at det saa vil gaae ud over Familien, hvis en saadan Norm blev lagt til Grund, hvorefter, naar der tages Hensyn til de Salgs-Priser, som i Egnen finde Sted paa deslige Eiendomme, formeentligt en sikkrere Norm for Værdien vil erholdes. Ligeledes har han ogsaa antaget, at, naar det Lidsrum indskrænkes, med Hensyn til hvilket Undersøgelsen af hvad Bøndergodset har indbragt skal finde Sted, til 3 Aar, vil, hvad ogsaa en æret Taler, som idag har havt Ordet, har yttret, en sikkrere Maalestof for Indtagten af Bøndergodset udfindes, end naar Middeltallet af hvad det har indbragt i 20 Aar lægges til Grund for Beregningen af Værdien af samme. Desuden skal ogsaa efter Forslagsstillerens Ytring Indtagten konstateres ved Tordebogen og ved de sidste 3 Aars Regnskaber, hvad Bøndergodset har indbragt, og Værdien derefter fastsættes. Derimod er af den ærede Ordfører indvænt, at det vil være meget vanskeligt at sætte et Normalminimum for Hartkornet, især hvad de større Lehnbesiddelser angaaer, og er det efter hans Formening denne Omstændighed, som

har foranlediget, at man ikke har villet bringe i Forslag, at et Normalminimum skulde lægges til Grund for Hartkornsværdien hele Landet over. Nu maa man vel indrømme, at den Vanskelighed, som vil opstaae ved at bestemme et saadant Normalminimum, der skulde gjælde for hele Riget, dog taber meget af sin Betydning, naar det indskrænkes til et vist Gods; thi jeg troer ikke, at det vilde medføre saa betydelige Vanskeligheder for et vist Gods at bestemme et Normalminimum, under hvilket Hartkornet ikke maatte sælges. Men det er muligt, at jeg ikke har forstaaet det ærede Udvalgs Forslag ret; thi mig synes, som om dette maatte være saaledes at forstaae, at ogsaa, naar den Beregning følges, som Udvalget har foreslaaet, maa der fastsættes et vist Minimum, under hvilket Hartkornet ikke maa sælges; thi, skal Udvalgets Forslag til § 2 forstaaes saaledes, at hver enkelt Eiendom bliver at ansætte til en vis Værdi, er det Mening, saaledes som jeg næsten skulde antage efter hvad der er yttret fra Ordførerens Side, saa forekommer det mig, som om denne Mening ikke er tydeligt udtrykt. Jeg har rigtignok antaget, at det var Meningen, men saa er denne Mening virkelig ikke tydeligt udtrykt; jeg har idetmindste ikke kunnet forstaae den saaledes efter de brugte Ord. Er det derimod Meningen, saa bortfalder naturligvis den Grindring, som jeg kunde have ved at ytre, at Udvalgets Forslag ikke heri havde noget Fortrin fremfor Forslagsstillerens; men saa maa jeg henstille til Udvalget, om ikke dette maatte være at udtrykke noget tydeligere end skeet er. Thi, naar det hedder, at „forinden nogen Afhændelse finder Sted, har Besidderen at forelægge Justitsministeriet en fuldstændig og nøiagtig Oversigt over samtlige Indtagter, som han i de sidste 20 Aar har havt af det Bøndergods, der skal være Gjenstand for Afhændelse“, saa omtale jo disse Udtryk det hele Bøndergods og ikke hver enkelt Eiend-